

Rendészeti felsőoktatás – ma és holnap¹

BLASKÓ Béla

Az alapításának² 35. évfordulóját ünneplő Rendőrtiszti Főiskola (RTF) autonóm és akkreditált³ felsőoktatási intézmény, amelynek fenntartója a Belügyminisztérium, felügyeletét pedig a belügyminiszter látja el.

Az RTF jelenét és jövőjét megalapozó – a korábbi, 1997 előtti időszakon túlmutató – minőségi továbblépés alapvető feltétele az 1998-ban végrehajtott sikeres intézményi akkreditáció volt. Viszonylag rövid időtartamú – mintegy másfél évig tartó –, az intézmény teljes kollektívájának, különösen az oktatási szervezeti egységek megfeszített munkájával bizonyítottuk, hogy az RTF képes a fenntartó és a megrendelő igényeinek, illetve a szakma minőségi elvárásainak megfelelő rendvédelmi szakértelmiségi kibocsátására. Azonban tisztában voltunk azzal, hogy akkreditálásunk valójában „belépőt” biztosít ahhoz, hogy – mindennapi tevékenységünk folyamatosan emelkedő színvonalú végzése mellett – kellő időben felkészüljünk az ország NATO-, valamint EU-csatlakozásával összefüggő, döntően a rendvédelmi szakterületre eső, felsőfokú ismeretanyagok oktatásának mindenoldalú előkészítésére, és a képzés, oktatás folyamatába történő bevitelére is. Az e feladatainkból eredő kötelezettségeink teljesítéséről az arra illetékes testületek, valamint az éves minőségbiztosítási jelentéseink vizsgálata alapján a Magyar Akkreditációs Bizottság (MAB) szakbizottságai rendszeresen meggyőződhetnek, és meggyőződhetnek a mai napig is.

Az RTF nappali tagozaton három-, a levelező tagozaton négyéves alapképzés, valamint a három féléves szakirányú továbbképzési szakok keretében a rendőrség, a határőrség, az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság, a büntetés-végrehajtás, a vám- és pénzügyőrség,⁴ valamint a civil szféra számára képez magas szakmai kvalitással és értelmiségi attitűddel rendelkező, rendészeti felsőfokú végzettségű szakembereket. A kimenő teljesítmény alapján a végzettek – hivatásos állományúként, köztisztviselőként vagy közalkalmazottként – kezdetben a helyi, később a területi és a központi szervezetben beosztottként, majd vezetőként tevékenykedhetnek.

A főiskolai oktatás tíz alapképzési szakon (betűrend szerint: büntetés-végrehajtási, bűnügyi, gazdaságvédelmi, határrendészeti, igazgatásrendészeti, katasztrófavédelmi,

¹ Blaskó Béla: Rendészeti felsőoktatás – ma és holnap. *Belügyi Szemle*, 53. (2005), 7–8. 28–45. (másodközlés, dr. Dános Valér ny. r. vezérőrnagy egyetemi magántanár a *Belügyi Szemle* tudományos folyóirat főszerkesztőjének írásbeli hozzájárulásával).

² Az RTF megalapítására az 1971–72-es tanévtől kezdődően, eredetileg az 1970. évi 39. számú törvényerejű rendelettel került sor.

³ A Magyar Akkreditációs Bizottság az 1998/8/VII/1/1. számú, MAB határozatával a főiskolát 2007. január 29-ig akkreditálta mint felsőoktatási intézményt.

⁴ A továbbiakban: megrendelő szervezetek.

közlekedésrendészeti, közrendvédelmi, pénzügyi nyomozó, vámigazgatási) és három szakirányú továbbképzési szakon (bűnmegelőzési szervező, bűnügyi vezető, közbiztonsági vezető) folyik, és ennek következtében a főiskolán működtetett szakok a rendészeti szféra szinte teljes egészét lefedik.

Az oktatómunka helyzete

A főiskolai alapképzésben a 2003-ban korszerűsített tanterv alapján eredményes oktatómunka folyik minden tagozaton és szakon.

Általánossá vált a tanulmányok kreditrendszerű nyilvántartása. Ennek keretében a képzés első harmadában csökkentek a szaktávolságok. Ennek eredményeként a szakok közötti átjárhatóság az első évet követően zökkenőmentesen megvalósítható. A képzés középső harmada is az eddiginél „generálisabb” képzést biztosít. A befejező szakasz karakterisztikusabbá vált, erősödtek a szakspecifikumok, és a képzésnek ebben a szakaszában kerül sor a szabadon választható tantárgycsoportok bevezetésére.

A nappali tagozaton a képesítési követelmények változását követően, az eddigi 2880 óra helyett 2500 kontakt tanóra vált kötelezővé. Ezzel valamelyest csökkent a hallgatók terhelése, és az intézmény élete – elsősorban a jellegéből fakadó, tanórán kívüli nevelési feladatokra biztosított idővel – szervezhetőbbé, áttekinthetőbbé vált.

A felvételi eljárás általános szabályainak megfelelően, a 120 pontos skálán az utóbbi években, intézményünkben is 72 pont lett a szakok minimális felvételi ponthatára. Ez a tény a korábbi 60 ponttal szemben a levelező tagozat több szakán létszámcsökkentést eredményezett, illetve két szakon (gazdaságvédelmi, pénzügyi nyomozó) 2003 szeptemberében nem indulhatott képzés. A vám- és pénzügyőrség országos parancsnokának kérésére a kieső szak pótlására, 2004 januárjában kereszt-féléves képzést indítottunk.

Itt kell megjegyeznem, hogy ez évtől – igazodva a felvételi rendszer hazai változásaihoz – a hagyományos értelemben vett felvételi vizsga főiskolánkon is megszűnik. Ezzel együtt azonban a jövőben is megőrizzük a pszichikai, a fizikai és az egészségügyi alkalmassági vizsgálatokat, és a felvételüket kérők csak alkalmasságuk esetén kerülhetnek be a főiskolára.

A posztgraduális képzésben két évvel ezelőtt megkezdtük az oktatómunkát a bűnügyi vezető és a közbiztonsági vezető szakirányú továbbképzési szakokon. A két szakon a rendőrség és a határőrség tisztjei folytatnak tanulmányokat.

A MAB elfogadta szakalapítási kérelmünket a bűnmegelőzési szakirányú továbbképzési szak tekintetében is, és 2004-ben – immáron a civil szféra irányába nyitás jegyében – e szakon is megkezdhattuk az oktatómunkát. A kormányprogramból eredő kötelezettségekre tekintettel és a szakirányú továbbképzésből „visszavezetve”, nagy figyelmet fordítunk a bűnmegelőzési témakörök alapképzésben történő markánsabb megjelenítésére is.

Az RTF Rendészeti Továbbképző és Kutatóintézete ütemezetten szervezi és hatékonyan végzi a rendőr szervező és a határrendezés szervező (tiszt-) képzésből, valamint a jogi, az európai uniós és más, a megrendelők által igényelt eseti továbbképzési tanfolyamokból adódó feladatait.

A minőségbiztosítás, minőségfejlesztés követelményeit a MAB akkori plénumhatározatának megfelelően, az RTF már 1999-től kiemelten kezeli. Oktatási tevékenységünk megszervezése során évek óta kiemelt figyelmet fordítunk a minőségbiztosításból fakadó kötelezettségek teljesítésére. Minden évben átfogó jelentésben adunk tájékoztatást a MAB-nak – egyebek mellett – a minőségbiztosítás aktuális helyzetéről.

Az oktatói kar eleget tesz az oktatói követelményrendszerből eredő elvárásoknak. Az RTF oktatói közül több mint 30-an rendelkeznek tudományos fokozattal, és jelenleg 12-en vesznek részt doktori képzésben.

Tovább növekedett a magasabb oktatói fokozattal rendelkező oktatók száma. Több kolléga főiskolai tanár, illetve főiskolai docens kinevezést kapott. Emelkedett a habilitáltak száma. Az RTF és a tanszékek vezetése – a rendelkezésre álló pénzügyi lehetőségek figyelembevételével – hangsúlyt helyez a folyamatos, a kötelezettségeknek is eleget tevő tanszéképítésre. Ez megfelelő garanciát jelent a természetes fluktuáció mellett és a tudatos utánpótlás révén a tudományos igényű és színvonalas jogi, szakmai és vezetői felkészítés folyamatosságának megvalósítására.

Oktatási tevékenységünk eredményességének jelentős mérési, visszacsatolási lehetősége a rendszeresen elvégzett bevérvizsgálat. Ennek keretében egyrészt a végzett hallgatóktól, másrészt azok előjáróitól beszerezzük a szükséges információkat, és azokat következetesen hasznosítjuk a további oktató-, nevelőmunka során. A tanszéki és intézeti oktatók jelentős lépéseket tettek a tananyaghordozók európai uniós elvárásokat is kielégítő kidolgozásáért, aktualizálásáért. Az elmúlt években – lényegében az intézményi akkreditációs megmérettetés óta – intenzív tananyagkorszerűsítési tevékenységet folytatunk. Ennek keretében minden olyan tananyagunkat, amelynél a változtatás indokolt és „beérett” – a jogszabályi háttér rendezett, a megfelelő elméleti alapok adottak, és a gyakorlat kialakultnak tekinthető – folyamatosan újjal váltjuk fel.

A tananyagkiadás szervezett keretek között folyik. A tanszékektől érkezett javaslatok alapján a tananyagszerkesztő bizottság által összeállított és megjelentetésre javasolt kiadói tervet – a költségvetési vonzatokkal együtt – az RTF főigazgatója hagyja jóvá, majd annak alapján készítjük el és adjuk ki az új vagy a korszerűsített tananyag-hordozókat.

Az 1999-es tanterv alapján 2003-tól a levelező tagozaton is az oklevélszerzés feltételévé vált a középfokú C típusú nyelvismeretet igazoló bizonyítvány számonkérése. Ezzel az RTF tényszerűen is deklarálta a MAB plénumának 1999-ben megfogalmazott elvárásait. Emellett sikeresen lezárult az idegen nyelvi akkreditáció első szakasza.

Jelentős fejlesztések történtek a főiskolán az oktatástechnikai eszközök tekintetében, és ezek következtében biztosított az oktatás igényes színvonalú technikai kiszolgálása.

A tudományos kutatás helyzete

A tudományos tevékenység alapvető rendeltetése a rendészeti felsőoktatás minőségének biztosítása, az alapkutatások eredményeinek adaptálása és a tananyagok továbbfejlesztésének szolgálata.

A kutatási eredmények tankönyvek, jegyzetek és tansegédletek formájában, valamint PhD-fokozatok megszerzésében, továbbá publikációként valósulnak meg.

A tudományos tevékenység minőségét és kontrollját a BM Tudományos Tanácsának és az RTF Tudományos Tanácsának javaslatai, kezdeményezései és a két testület közötti folyamatos koordináció biztosította.

Összességében teljesítettük a 2001–2003 közötti középtávú kutatási tervünket, és kidolgoztuk a 2004–2006-ra szóló középtávú kutatási tervet. A prioritások körében kiemelt figyelmet fordítunk a kormányprogramból, a BM fejlesztési stratégiájából, az uniós csatlakozásból és különösen a bolognai folyamatból származó kutatási feladatokra.

Az RTF a rendészeti szervek kutatóbázisaként és a Magyar Rendészettudományi Társaság befogadó intézményeként tudományos szolgáltatásokat nyújtott a megrendelők és a felhasználók számára, továbbá támogatta a szakmai szerveknél dolgozó kollégák tudományos tevékenységét és doktori képzésben való részvételét.

Gondot fordítottunk a hallgatói tehetséggondozásra, azon belül a tudományos diákköri tevékenységre. Az intézményi konferenciákon évente általában 22–28 dolgozat bemutatására került sor, amelyek közt 12–15 dolgozatot a kétévente megrendezett országos tudományos diákköri konferenciákra továbbítottunk, és ott több dolgozat is díjat nyert, illetve három oktatónk „mestertanár” elismerő címet kapott.

Figyelemmel kísérjük a pályázati tevékenységet, különösen az Erasmus-programot, a Leonardo da Vinci közösségi szakképzési programot és – a nem kifejezetten csak a felsőoktatási intézményekre vonatkozatható pályázatok közül – az AGIS-programot, amely a rendészeti szervek együttműködését célozza.

Ebben az évben is hangsúlyt helyeztünk a rendészeti felsőoktatási intézményekkel való nemzetközi együttműködésre. Különösen eredményesek a kapcsolataink Németország, Franciaország, Szlovákia, Hollandia, Horvátország és Románia partnerintézményeivel, valamint két jelentős nemzetközi szervezettel, az Európai Rendőrákadémiával (CEPOL) és az Európai Rendőrtiszti Főiskolák Szövetségével (AEPC).

Könyvtárunk három évvel ezelőtt tagja lett a Nyilvános Könyvtárak Országos Rendszerének, és ez minden külső érdeklődő számára lehetővé teszi a szakirodalom helyben történő tanulmányozását. Főiskolánk tevőlegesen közreműködik az európai elektronikus könyvtári adatbázis (CEPOL e-Doc) létrehozásában.

A nevelőmunka helyzete

A nevelőmunka legfőbb tapasztalatai azt mutatják, hogy oktatóink és dolgozóink – együttműködve hallgatóinkkal – annak érdekében tevékenykednek, hogy

a társadalom egésze, valamint a rendészeti szervek által elvárt értékeket hordozó kollégák kerüljenek ki az „életbe”. Olyan rendőr, büntetés-végrehajtási, határőr és pénzügyőr tiszteket készítettünk fel az elmúlt években is, akik a kibocsátás után a szakmai szerveknél szorgalmasan, fegyelmezetten teljesítik munkaköri kötelezettségeiket, és megfelelnek a hivatásos tisztekkel szemben támasztott magas szintű szakmai, vezetői és erkölcsi követelményeknek.

Nappali tagozatos hallgatóink fegyelmi helyzete az elmúlt évben is megfelelő volt. A hallgatók döntő többsége elfogadta a sajátos életviszonyokból eredő kötöttségeket, fegyelemsértés csak elvétve fordult elő.

A tudatosan szervezett tanórán kívüli elfoglaltságok (például ügyeleti szolgálatok, rendezvénybiztosítási feladatok) jól szolgálták a rendészeti szervek sajátos életviszonyokhoz igazodó nevelési célkitűzések teljesítését.

A szabad idő hasznos és kulturált eltöltésére, a hallgatók közművelődésére és a sportolásra – különösen a szorgalmi időszakban – az elmúlt években is figyelmet fordítottunk.

Vezetési kérdések

Rendelkezünk a hatályos jogszabályokban és az állami irányítás egyéb jogi eszközeiben meghatározott alaptevékenységhez (oktatáshoz, neveléshez, tudományos kutatáshoz), valamint a működéshez szükséges belső normatívákkal, vezetési és gazdálkodási dokumentumokkal, munkaokmányokkal. Belső szabályozóinkat folyamatosan „gondozzuk”, azokat a változásokhoz igazítjuk, korszerűsítjük.

A főigazgató az intézmény törvényes képviselője, így feladat- és hatáskörébe tartozik különösen az intézményben folyó képzési és tudományos kutatási, igazgatási és gazdasági tevékenység irányítása; a személyzeti munka irányítása és a munkáltatói, illetőleg a kiadványozási jogkör gyakorlása; az intézmény rendelkezésére álló költségvetési előirányzatok, vagyon és más források feletti – jogszabályok szerinti – rendelkezés.

Az elmúlt időszakban is fontos feladatként kezeltük a rendészeti szervekkel, a hazai felsőoktatási intézményekkel és a külföldi társintézményekkel tartott kapcsolataink gondozását, a hatályos együttműködési megállapodásaink rendszeres értékelését és felülvizsgálatát, az együttműködés továbbfejlesztését.

A vezetői döntések széles körű előkészítése és megalapozott meghozatala érdekében folyamatosan működtetjük a vezetői fórumrendszert, beleértve az intézményi tanácsot és annak bizottságait, a tudományos tanácsot, a vezetői értekezletet, a tanszékvezetői értekezletet, a tanszéki tanácsokat és a tanszéki tanácsadó testületeket, a hallgatói önkormányzatot, a kollégiumi bizottságot, a szakszervezeteket, a közalkalmazotti tanácsot és az érdekegyeztető tanácsot. Hangsúlyozzuk, hogy a fórumrendszerben differenciáltan és képviseleti alapon részt vesznek a képzésben érintett megrendelő szervek és minisztériumok képviselői is.

Terjedelmi korlátok miatt a fórumrendszer valamennyi eleméről nem szólhatunk, azonban szerepéből eredően az intézményi tanácsról feltétlenül el kell mondanunk néhány gondolatot. A Főiskolai Tanács rendszerint havonta ülést tart, és ülésenként 3–5 napirendi pontot tárgyal. Az elmúlt ciklusban közel 30 esetben született döntés személyi kérdésekben. A legfontosabbak voltak: a főigazgatói, a főigazgató-helyettesi, a főtitkári, a gazdasági igazgatói és a tanszékvezetői pályázatok elbírálása. Döntések születtek oktatói fokozatok (egyetemi tanár, főiskolai tanár és docens), valamint főiskolai magántanár, továbbá címzetes főiskolai docens címek odaítéléséről.

Éves ütemterv szerint végeztük a kijelölt tanszék- és intézetvezetők tanács előtti beszámoltatását. Ugyancsak ütemezetten került sor a szakirányú továbbképzési szakok tematikáinak, az alapképzési szakok tanterve módosításainak, a BSc-szakok szakalapítási és szakindítási kérelmeinek, valamint más képzési dokumentumoknak, így például a korszerűsített tanulmányi és vizsgaszabályzatnak a megvitatására és elfogadására.

A gazdálkodás helyzete

A gazdasági igazgatóság a hatályos jogszabályok, belügyminisztériumi belső rendelkezések, illetve a Főiskolai Tanács által elfogadott irányelvek és a főigazgató irányítása alapján végzik a gazdálkodási feladatokat.

Az elmúlt években a gazdálkodás szinte minden területén költségtakarékosságot célzó intézkedések bevezetésére került sor. Ezek kedvező hatása megmutatkozott ugyan, de az intézmény így is mindennapos pénzügyi gondokkal kénytelen szembenézni.

Főiskolánk számára az adott időben rendelkezésre álló előirányzatok meghatározása a költségvetési törvényben történik. Ezekről lényegében nem térhetünk el; az év során lehetőség van azonban erőforrás-átcsoportosítás kérelmezésére. Az előirányzatok közötti átcsoportosítás lehetősége erősen korlátozott, az RTF saját bevétele pedig jelentős részben esetleges, előre nem tervezhető, és egy összegben nem áll rendelkezésre.

Folyamatosan forráshiány nehezíti az RTF objektumainak karbantartását és esetleges felújítását, ezáltal jelentősen megnehezítve az oktatás színvonalának emelését és a hallgatók minőségileg elvárható szintű elhelyezésének biztosítását.

A gazdasági igazgatóság ezen a téren is igyekezett minél több forrást, így pályázati pénzeket is igénybe venni. Ezekben az esetekben azonban problémát jelent az egyes projektek önrészének előteremtése, másrészt sok esetben utólagos finanszírozás történik, ami az RTF részéről a folyamatok megelőlegezését feltételezi.

Szintén pénzügyi nehézségekbe ütközik az egyes tantermek, kollégiumi szobák elavult bútorzatának és berendezésének cseréje. Ugyancsak aktuálissá vált az oktatás színvonalának megtartásához a kollégium és az idegen nyelvi kabinet számítógépparkjának teljes cseréje.

A jövő

Az Európai Unióban a személyek szabad áramlása a négy alapszabadság egyike. A felsőoktatás európai szintű és átfogó reformjának alap gondolata szerint, az egységesülő Európában mielőbb biztosítani kell a munkaerőpiacra felkészítő felsőoktatási rendszerek közelítését, kompatibilitását, egymással való összehasonlíthatóságát és a hallgatók mobilitását annak érdekében, hogy minél hathatósabban elősegítsük majdani munkaerőként való alkalmazhatóságukat.

Bár szakmai berkekben többen idegenkednek ettől, látnunk kell, hogy a rendészetre és a rendészeti felsőoktatásra is érvényes alapvetésnek kell tekintenünk e gondolatot. Ugyancsak kiindulópontként kell kezelnünk, hogy a felsőoktatással – és abban a rendészeti felsőoktatással – összefüggő kérdések nem a közösségi jog, hanem a tagállamok kizárólagos hatáskörébe tartoznak, azaz e vonatkozásban nincs jogharmonizációs kötelezettség. Vannak azonban olyan nemzetközi megállapodások, deklarációk, amelyekhez hazánk is csatlakozott, és amelyek miatt felsőoktatási rendszerünket ezekkel összhangban kell modernizálnunk. A legfontosabbak a következők:

- Európai Egyetemek Magna Chartája, Bologna, 1988;
- lisszaboni konvenció, 1997;
- sorbonne-i nyilatkozat, 1998;
- bolognai nyilatkozat, 1999;
- prágai nyilatkozat, 2001;
- berlini nyilatkozat, 2003;
- az oktatási miniszterek következő nyilatkozata, Bergen, 2005.

A bolognai folyamat tartalmi elemei a modernizáció menetében különböző időpontokban jelentek meg, azok értelmezése és terjedelme fokozatosan változott. „Bologna” tartalma leginkább a következő összetevőkben ragadható meg:

- többciklusú képzési rendszer;
- egységes európai kreditrendszer;
- hallgatók, oktatók, kutatók és ügyintézők mobilitása;
- oktatási és kutatási adatbázisokhoz történő kölcsönös hozzáférés;
- könnyen érthető és összehasonlítható fokozatok, képesítések;
- képzések, részképzések, képzési idők és képesítések kölcsönös elismerése;
- minőségbiztosítás és akkreditáció a felsőoktatásban;
- rövidebb ciklusú képzések kapcsolódása a felsőoktatáshoz – élethosszig tartó tanulás és a felsőoktatás viszonya;
- a felsőoktatási intézmények átfogó reformja;
- a felsőoktatás európai dimenziói, integrált tanulmányi programok és közös fokozatok/végzettségek;
- egységes európai felsőoktatási térség és egységes európai kutatási térség;
- az egységes felsőoktatási térség vonzereje és versenyképesség;

- nemzetközi csereprogramok az egységes felsőoktatási térségen kívüli, úgynevezett harmadik országokkal.

Hazánkban a bolognai folyamat célkitűzéseit illetően a felsőoktatási intézmények már a folyamat elejétől nyitottak, fogadókészek voltak. Kezdetben alapvetően az Egyetemek Magna Chartáját aláíró, kilenc magyarországi egyetem,⁵ majd később – különösen 1989-től – valamennyi egyetem és főiskola azonosult a bolognai folyamat célkitűzésével, követelményeivel.

A felsőoktatás európai színvonalú modernizációja értelemszerűen végighúzódik a jogalkotás menetén is, azaz az elmúlt másfél évtizedben született releváns jogszabályok – gondolva a felsőoktatási törvényre, valamint a végrehajtását szolgáló kormány- és miniszteri rendeletekre,⁶ továbbá mindezek valamennyi módosítására – hűen tükrözik a bolognai folyamat célkitűzéseinek elfogadását és a követelményeinek teljesítésére irányuló eltökélt szándékot.

Az RTF stratégiai célkitűzése, hogy a jövőben is a belügyminiszter közvetlen felügyelete alá tartozó, autonóm és többfokozatú EU-konform felsőoktatási intézményként, saját alapjain továbbfejlődve, továbbra is biztosítja a versenyképes, kiváló szakmai tudás elsajátítását, a nemzeti és európai értékek iránt elkötelezett rendészeti szakértelmiség nevelését. Megerősíti a tudományos-szellemi központ jellegét, fokozottan bekapcsolódik a felnőttképzési rendszerbe, és biztosítja az élethosszig tartó tanulás periodikus, célorientált lehetőségét.

A küldetést a következő, konkrét célok teljesítésén keresztül kívánja megvalósítani.

1. Erős, cselekedni képes és tettere kész RTF, és az ehhez igazodó struktúra.
2. Költségtakarékos és hatékony alaptevékenység, további működés.
3. Korszerű, európai színvonalú RTF.
4. A felesleges szabályoktól és az indokolatlan beavatkozásoktól mentes tisztképzés.
5. Az oktatás, a nevelés és a tudományos kutatás minőségi fejlesztése.
6. Az érdekképviselői szervezetekkel kölcsönös érdekeken nyugvó, korrekt együttműködés.

Az RTF irányító és képzési dokumentumaiban következetesen végighúzódik, és markánsan kitapintható a felsőoktatás és azon belül a rendészeti felsőoktatás európai szellemiségének mint értéknek az elfogadása és követni akarása.

⁵ Az aláíró hazai egyetemek: Eötvös Loránd Tudományegyetem, Semmelweis Egyetem, Budapesti Műszaki Egyetem, Gödöllői Agrártudományi Egyetem, Debreceni Egyetem, Miskolci Egyetem, Pécsi Tudományegyetem, Szegedi Egyetem, Veszprémi Egyetem. Forrás: www.magna-charta.org/magna_universitatis.html

⁶ Lásd különösen 381/2004. (XII. 28.) Korm. rendelet a többciklusú felsőoktatási képzési szerkezet bevezetésének egyes szabályairól.

Az RTF küldetésnyilatkozata⁷ több ponton is megjeleníti az iménti megállapítást, a következők szerint:

„Az RTF a hivatásával folyamatosan kettős célt teljesít. Magas kvalitású, nemzetközi szinten is tájékozott szakembereket képez a rendészet jelenlegi feladatainak eredményes ellátására, ugyanakkor az általa kibocsátott szakembereknek folyamatos feladata a testületek jövőre orientált fejlesztésének kezdeményezésében és végrehajtásában történő hozzáértő részvétel.”⁸

„Az RTF – távlati célkitűzéseiben egyetem – az Európai Unióba integrálódott magyar közigazgatás egyik legjelentősebb területének, a rendészetnek hazai és nemzetközi relációban egyaránt elismert, tudományos kutatási és oktatási tényezője, amely a közigazgatás e nagy alrendszerét alkotó területén EU-kompatibilis felkészültségű szakembereket, vezetőket képez és továbbképez, olyan oktatási és tudományos bázisként, amely a rendészet területén teljes körűen végzi feladatait.”⁹

„Az RTF továbbfejleszti a hazai és a külföldi felsőoktatási intézményekkel, az érintett kutatóhelyekkel és tudományos fórumokkal történő együttműködést.”¹⁰

Az RTF alapvető értékei címszó után a következő megállapítást találjuk:

„A RTF kiterjedt és hatékony hazai és nemzetközi, különösen európai uniós kapcsolatrendszerrel bír.”¹¹

Az RTF Fejlesztési Konceptiója¹² ebben a kérdéskörben a következőket tartalmazza:

„Mára azonban – a felsőoktatás szinte radikálisnak minősíthető fejlődése következtében, illetőleg az euroatlanti integrációkhoz is közelítő, átalakuló rendészet gyakorlati szükségleteinek kielégítése érdekében – sürgető igényként jelenik meg a főiskolai képzés átfogó fejlesztése.”¹³

„A hazai felsőoktatás azt várja el a főiskolától, hogy [...] biztosítsa a magas szintű EU-kompatibilis szakmai felkészültség megszerzését; [...]”¹⁴

„A képzési idő meghatározásánál fontos szempont lehet a nyitott és a zárt szakok közötti különbségtétel, a megrendelő ez irányú igénye, észrevétele, valamint a külföldi tapasztalatok figyelembevétele.”¹⁵

⁷ A küldetésnyilatkozat elfogadására a Főiskolai Tanács 1998. január 8-i ülésén került sor.

⁸ Rendőrtiszti Főiskola Küldetésnyilatkozata 1998. 2.

⁹ Rendőrtiszti Főiskola Küldetésnyilatkozata (1998): i. m. 2.

¹⁰ Rendőrtiszti Főiskola Küldetésnyilatkozata (1998): i. m. 2.

¹¹ Rendőrtiszti Főiskola Küldetésnyilatkozata (1998): i. m. 4.

¹² A Fejlesztési Konceptió a küldetésnyilatkozat melléklete; elfogadta a Főiskolai Tanács, az 1997. december 18-i ülésén. (A dátum nem elírás, a két dokumentumot valóban ilyen sorrendben fogadtuk el.)

¹³ Rendőrtiszti Főiskola Fejlesztési Konceptió 1997. 5.

¹⁴ Rendőrtiszti Főiskola Fejlesztési Konceptió (1997): i. m. 11.

¹⁵ Rendőrtiszti Főiskola Fejlesztési Konceptió (1997): i. m. 13.

Az RTF hároméves Fejlesztési Konceptiója (2000–2002),¹⁶ valamint annak 2000–2003-ig érvényes, továbbfejlesztett változata,¹⁷ azaz négyéves Fejlesztési Konceptiója ugyancsak kiemelt kérdésként kezeli a képzés EU-konform modernizációját.

„Az RTF stratégiai célkitűzése, hogy [...] a jövőben is a belügyminiszter közvetlen felügyelete alá tartozó, autonóm és EU-konform felsőoktatási intézményként, saját alapjain továbbfejlődve működjön [...]”¹⁸

„A kutatási prioritásokat középtávon a harmadik pillér közösségivé alakítását célzó, 1997. évi amszterdami szerződés tartalmához célszerű igazítani.”¹⁹

A Bologna-folyamattal függetlenül, illetve időben azzal párhuzamosan, az elmúlt másfél évtizedben visszatérően, többször felvetődött az egyetemi kimenet létesítésének igénye a rendészeti felsőoktatásban.

A hazai rendészeti felsőoktatás egyetlen intézménye, a Rendőrtiszti Főiskola — amint nevében is benne foglaltatik – „csak” főiskolai szintű képesítést és oklevelet biztosít a végzetteknek. Rendészeti szerveink a korábbi évtizedekben – szolgálati tevékenységük jellegének és sajátosságainak megfelelően – a rendészeti felsőoktatástól alapvetően a gyakorlatra orientált, szakirányú szakmai felsőfokú végzettséggel rendelkező tisztek „tömeges” képzését igényelték. Ezt az igényt az immár több mint 30 év óta működő RTF követelményszinten kielégítette.

A jövőt illetően, a felsőfokú állami és szakmai végzettséggel rendelkező rendészeti szakértelmiség utánpótlásának biztosítása érdekében, az intézmény által folytatott szakfőiskolai szintű képzés – és ez nagy biztonsággal valószínűsíthető – a későbbiekben is indokolt lesz. Ezzel egyidejűleg azonban számolnunk kell azzal is, hogy a képzési palettáról ma meg hiányzó, „rendészeti szakegyetemi” végzettséggel rendelkező szakemberekre a jövőben még inkább szükségük lesz a rendészeti szerveknek.

Az ellentmondás feloldása érdekében vetődött fel automatikusan és visszatérően, egyre sürgetőbb igényként a „rendészeti egyetem”, illetve a „rendészeti egyetemi kimenet” megvalósításának gondolata, amit azután – stratégiai célként – szinte minden dokumentumban megfogalmaztunk.

Ebbe a helyzetbe lépett be „Bologna”, ugyanis a kormány az alapképzési szakok képesítési követelményeinek 2003-ban meghatározott átalakításakor, a kétszintű képzési rendszerre történő átállást szorgalmazta.

A Bologna-folyamat célkitűzéseiből, valamint a prágai nyilatkozat szellemiségéből (a kétciklusú rendszer irányába történő elmozdulás) fakadó, a duális képzési rendszer lineáris képzési modellé történő átalakításának követelménye egybeesik a rendészeti szervek azon indokolt szakmai igényével, hogy a rendészeti felsőoktatásban

¹⁶ Elfogadta a Főiskolai Tanács a 2000. április 20-i ülésén; nytsz: 15-1000/44/2000.

¹⁷ Elfogadta a Főiskolai Tanács a 2002. április 22-i ülésén; nytsz: 15-1000/44/1/2002.

¹⁸ Rendőrtiszti Főiskola Fejlesztési Konceptió (1997): i. m. 15. 1/a pont.

¹⁹ Rendőrtiszti Főiskola Fejlesztési Konceptió (1997): i. m. 16.

is valósuljon meg az egységes BSc-, majd az arra épülő, MSc-végzettséget adó képzési rendszer.

Amint már jeleztem, intézményünk is áttért a tanulmányok kreditrendszerű nyilvántartására. Az RTF valamennyi alapképzési szakán, a kimeneti követelmények teljesítése után, a 180 kredit beszámolásával lehetővé válik négy félév alatt további 120 kredit megszerzése, és az MSc-végzettség – értsd az egyetemi kimenet – biztosítása. A főiskolai tanulmányok kreditálása és a más felsőoktatási intézményekkel kötendő kreditmegállapodások – elsősorban a jogászképzésben és az igazgatási képzési ágban lévő szakokon – a saját MSc-képzésünktől függetlenül is lehetőséget adnak a rendőrtiszti főiskolai végzettség egyetemi szintű kiegészítésére, „megfejlésére”.

Főiskolánkon tisztában vagyunk azzal, hogy az elkövetkező évtizedben a rendészeti felsőoktatásnak is újonnan megfogalmazott célokat kell képviselnie. A hazai rendészeti szféra közös érdeke, hogy olyan rendészeti felsőoktatás jöjjön létre, amely széles képzési kínálatot, versenyképes ismereteket és készségeket nyújt, segíti a tehetséggondozást, bővíti a hallgatói mobilitást, javítja a tanuláshoz való hozzáférést, fejleszti az élvonalbeli kutatást, és elősegíti külső források bevonását a rendészeti felsőoktatásba.

A felsőoktatás fejlesztésének kiemelt céljairól szóló 101/2001. (XII. 21.) OGY határozat szellemiségének megfelelően, a rendészeti felsőoktatás kiemelt céljait a következőképpen határoztuk meg:

- a rendészeti felsőoktatás tegye lehetővé a versenyképes, kiváló szakmai tudás elsajátítását valamennyi tehetséges és a felvételi feltételeknek, valamint követelményeknek megfelelő fiatal számára. Tegye lehetővé a nemzeti és európai értékek iránt elkötelezett rendészeti szakértelmiség nevelését;
- a rendészeti felsőoktatás váljon egyenrangú és elismert szereplőjévé a bolognai nyilatkozat szellemében fejlődő európai felsőoktatási térségen belül a rendészeti felsőoktatásnak, és érje el, hogy eredményei, hagyományai váljanak az általánosan elfogadott európai rendészeti felsőoktatási értékek részévé. Törekedjen arra, hogy a rendészeti felsőoktatásban több képzési ciklusra épülő, nemzetközileg könnyen értelmezhető és összehasonlítható fokozatot adó képzési rendszer épüljön ki;
- a rendészeti felsőoktatás szolgálja a hazai rendészeti szervek jövőbeni hatékonyságát, és a nemzetközi összehasonlítást is kiálló versenyképességet, egyúttal nyújtson széles alapozást, de az egyéni képzési utak kialakításának lehetőséget biztosító oktatást;
- biztosítsa az európai kreditátviteli rendszerrel összhangban kialakított moduláris tanulmányi rendszert, az anyagi és elismerési feltételek biztosításával segítse elő az oktatói és hallgatói mobilitást. Fordítson kiemelt figyelmet a tehetséggondozásra, elsősorban a tudományos diákkörök és doktori iskolák támogatása által;
- az RTF mint a rendészeti felsőoktatás hivatott intézménye váljon a rendészeti szféra kiemelkedő tudományos-szellemi középpontjává, alkalmassá és nyitottá

arra, hogy fokozottan bekapcsolódjon a felnőttképzési rendszerbe, és biztosítsa az élethosszig tartó tanulás valódi lehetőségét;

- a rendészeti felsőoktatás támogatási rendszere segítse a minőségi oktatók megtartását és utánpótlását, a fő fejlesztési célok megvalósítását, az intézmény költség-hatékony és a saját bevételek növelésére képes, felelős gazdálkodását, működését.

A bolognai folyamat követelményeiből fakadó feladatok rendszerezésével és előkészítésével tudatosan, szisztematikusan foglalkozunk a főiskolán.

Más felsőoktatási intézményekhez hasonlóan, kijelöltük az RTF Bologna Bizottságát. A tárgyban több előterjesztést készítettünk, amelyeket felterjesztettünk jóváhagyásra a belügyminiszternek, és megküldtük tájékoztatásul, illetve egyetértésre az Oktatási Minisztérium felsőoktatási helyettes államtitkárának.

Minden alkalommal megvitattuk és véleményeztük a Nemzeti Universitas Programról, valamint az új felsőoktatási törvény koncepciójáról szóló kormány-előterjesztéseket, majd a törvénytervezet valamennyi változatát.

A bolognai folyamat követelményeinek adaptációja érdekében a következő feladatokat végeztük, illetve végezzük el.

Első fő feladat: akadémiai reform²⁰

Koncepcionális cél: A felsőfokú alapképzést, mesterképzést és doktori képzést biztosító lineáris,²¹ többciklusú képzési struktúra kialakítása, akkreditáltatása és ütemezett bevezetése.

Taktikai célmodulok:

- A lineáris képzési struktúra első ciklusaként a felsőfokú alapképzést (baccalaureus, bachelor, BSc-képzés)²² biztosító alapképzési szakok (bűnügyi igazgatási szak; rendészeti igazgatási szak) megalapítása érdekében a képzési dokumentáció kidolgozása és egyszerűsített akkreditációs eljárás keretében akkreditáltatása a jogi és igazgatási képzési területen, az igazgatási képzési ágban, és 2006. szeptember 1-jétől történő bevezetése.

²⁰ Az akadémiai reformon a felsőoktatási alaptervekenység, azaz a képzés és tudományos kutatás harmonikus egységét és korszerűsítését értjük.

²¹ A hazai lineáris képzés, a bolognai elveknek megfelelően, három fő ciklusra oszlik: felsőfokú alapképzés, mesterképzés, doktori képzés. Minden felsőoktatási intézmény kritériuma, hogy képes legyen alap-, mester- és doktori képzésre. A klasszikus „egyetem” elnevezést az a felsőoktatási intézmény viselheti majd, amelyik képes lesz több képzési területen, illetve több képzési ágban mindezt folytatni.

²² Alapképzés: a többciklusú, lineáris képzési rendszer első képzési ciklusa, amelyben a megszerzett alapképzés (baccalaureus, bachelor; a továbbiakban: alapképzés) végzettséget tanúsít, és szakképzettséget nyújt a munkaerőpiacon történő elhelyezkedéshez, továbbá felkészít a képzési rendszer második, mesterképzési ciklusába történő belépésre.

- Az új képzési struktúra második ciklusaként a mesterképzést (magister, master, MSc-képzés)²³ eredményező mesterszak (rendészeti szakértő szak) megalapítása érdekében a képzési dokumentáció kidolgozása és akkreditáltatása, majd 2009. szeptember 1-jétől történő bevezetése.
- A lineáris képzés harmadik ciklusát jelentő doktori képzést (PhD-képzés) az RTF középtávon önállóan nem folytat,²⁴ de arra törekszik, hogy elkészítse, és 2011–2014 között megteremtse saját, rendészettudományi doktori iskoláját.
- A tudományos kutatás reformja érdekében – a doktori képzés korlátaival együtt is – taktikai cél a személyi és pénzügyi, technikai feltételek biztosításával a tudományos munka színvonalának emelése, eredményességének, hatékonyságának fokozása és nemzetközi elismertségének kivívása.
- A lineáris képzési struktúrához alul és oldalt kapcsolódva, a rendészeti felsőfokú szakképzés rendszerének kialakítása és akkreditáltatása, együttműködve a rendészeti szakközépiskolákkal.²⁵
- A lineáris képzési struktúrához felül kapcsolódva, az élethosszig tartó tanulás jegyében és érdekében, az RTF meglévő és új lehetőségeinek rendszerbe illesztése, kidolgozása, majd a jelenlegi, valamint a jövőbeli potenciális megrendelők általi elfogadtatása.

Második fő feladat: intézményirányítási reform

Konceptcionális cél: Az intézményi vezetés eddigi, megszokott hatás-, felelősség- és feladatkörének racionalizált és optimalizált megosztásával, a modernizációból fakadó feladatok másfajta stratégiai gondolkodású és rendszerszemléletű megközelítésével új struktúrájú intézményirányítási rendszer kialakítása.²⁶

Taktikai célmodulok:

- az irányító testület jogállása és összetétele;
- a szenátus megszervezése és működése;
- a rektor jogállása és feladatköre.

²³ Mesterképzés: a többciklusú, lineáris képzési rendszer második képzési ciklusa, amelyben a megszerzett mesterfokozat (magiszter, master; a továbbiakban: mesterfokozat) mestervégzettséget tanúsít, és szakképzettséget nyújt a munkaerőpiacon történő elhelyezkedéshez, továbbá felkészít a képzési rendszer harmadik, doktori képzési ciklusába történő belépésre.

²⁴ Közbülső cél a doktori képzés főiskolán kívüli lehetőségeinek pontosítása, megállapodások megkötése, majd doktori programok közös kidolgozása és akkreditáltatása az együttműködő „egyetemi rangú” felsőoktatási intézményekkel, végül a rendészeti szakemberek, oktatók és kutatók számára szervezett doktori képzés továbbfolytatása (lásd Pécsi Tudományegyetem), illetve megkezdése más felsőoktatási intézményekben.

²⁵ A felsőfokú szakképzés a felsőoktatás alternatív be-, illetve kimeneteként értelmezhető. Fő célja, hogy rövidebb idő alatt biztosítson a munkaerőpiacon hasznosítható, gyakorlatorientált ismereteket, célzottnon készítve fel valamely szakképzettség megszerzésére. A felsőfokú alapképzéssel való összehangolás és akkreditáció révén biztosítani kell, hogy a felsőfokú szakképzés után – kreditbeszámítással – biztosított legyen a továbbtanulás.

²⁶ A reform hárompólusú intézményvezetési modellt irányoz elő, amelyben – soroson kooperálva ugyan, de – kettéválik az akadémiai tevékenység (képzés és kutatás) vezetése, illetve a működtetés vezetése (menedzsment). Az akadémiai tevékenység irányítását a szenátus (az intézmény oktatóit, dolgozóit és hallgatóit reprezentáló testület), a menedzsmenttevékenység irányítását – a fenntartó szándéka esetén létrehozott – irányító testület látja el. A rektor az intézmény vezetője és képviselője, a munkáltatói jogkör gyakorlója, kinevezések és szerződések aláírója.

Harmadik fő feladat: intézményfinanszírozási reform

Koncepcionális cél: Az intézményi teljesítmények, valamint a szolgáltatások színvonalának elismerően alapuló, komplex költségvetési, finanszírozási rendszer kialakítása és működtetése.

Taktikai célmodul: A képzési és fenntartási támogatás országos szintű átalakulásából a főiskolára vonatkozó feladatok kidolgozása és adaptálása.

Az új állami finanszírozási rendszerrel szemben támasztott követelmények a következők:

- normatív mutatókon²⁷ és teljesítményindikátorokon alapuljon;
- ösztönözze a minőség, a hatékonyság növelését;
- a felvevőpiac, azaz a rendészeti szervek igényeinek megfelelő képzési kínálatot finanszírozzon;
- belügyminisztériumi²⁸ szinten biztosítsa, megrendelői szinten támogassa, ösztönözze a felsőoktatás tartalmi, szerkezeti korszerűsítését;
- az átláthatóság, az összemérhetőség érdekében biztosítani kell a finanszírozást;
- támogatások, illetőleg a főbb költségelemek teljes körű nyilvánosságát a Belügyminisztérium, az RTF és annak belső szervezetei, illetőleg programjai és projektjei tekintetében egyaránt;
- biztosítson forrást a hatékony tudományos, kutató, fejlesztő²⁹ és a szakmai alkotómunkára;
- a saját bevételek egyaránt szolgálják a tudományos és szakmai munkát, valamint az infrastruktúra fejlesztését, továbbá a bevételek realizálásában közreműködők jövedelmének növelését;
- rögzítse az RTF finanszírozásának, támogatásának követelményeit, szabályait,³⁰ javítsa az RTF nemzetközi versenyképességét.

Jól látható: a stratégiai célkitűzés és a konkrét célok teljesítésének elengedhetetlen felvétele, hogy a rendészeti felsőoktatás támogatási rendszere segítse a minőségi

²⁷ A támogatási rendszeren belül meghatározott arányoknak és tendenciáknak kell érvényesülniük. A hazai felsőoktatás egészében cél, hogy a normatív támogatás szolgáljon az intézményeknek szánt rendszeres állami támogatások döntő részének, mintegy 80%-ának elosztására. Mindemellett, a főiskola jövője szempontjából lényeges, hogy megőrizzük a jelenlegi finanszírozási rendszer alapjait, összetettségét.

²⁸ A főiskola fenntartási költségeinek viselője az intézmény fenntartója, azaz a Magyar Állam, illetve képviselőjében a Belügyminisztérium.

²⁹ A főiskola képzéssel összefüggő kutatásainak támogatására használt költségvetési forrásának részarányát jelentősen emelniük kell.

³⁰ Ennek megfelelően a finanszírozás korszerűsített modelljében a következő fő csatornák tervezettek a felsőoktatási célú állami költségvetési források allokálására:

- normatív alapú támogatások: a) képzési támogatás; b) tudományos támogatás; c) fenntartói támogatás;
- pályázatok útján elosztandó d) egyéb társuló források;
- szerződéses alapon nyújtott e) restrukturálási támogatások (teljesítménymutatók meghatározott, a jelenleginél jobb értékeihez kötve) és f) beruházási támogatások (fejlesztésekre és felújításokra, lehetőség szerint ugyancsak teljesítményszerződéses vagy pályázatok alapján).

További (normatív és nem normatív) költségvetési támogatások szolgálják a pénzületi és természetbeni elemeket ötvöző g) állami hallgatótámogatási rendszer és a h) diákhitelrendszer működtetését.

oktatók megtartását és utánpótlását, a fő fejlesztési célok megvalósítását, az intézmény költséghatékony és a saját bevételek növelésére képes, felelős gazdálkodását, működését.

Összegzés

Korszerűsítési elgondolásunkat egyeztetettük a megrendelő rendészeti szervekkel mint felhasználói szférával (Országos Rendőr-főkapitányság, Határőrség Országos Parancsnoksága, Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság, Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága, Vám- és Pénzügyőrség Országos Parancsnoksága), amelyek támogatásukról biztosítottak, és a szakalapítási beadványainkat aláírásukkal erősítették meg.

Az elmúlt év május 14-én – a belügyminiszter és a testületek vezetőinek támogató véleményével, valamint a Főiskolai Tanács határozatával együtt – határidőre felterjesztettük BSc-szakalapítási (szaklétesítési) beadványunkat a MAB-nak.

A MAB a 2004. szeptember 29-én kelt, 2004/7/V/16., illetve 2004/7/V/17. számú határozataival támogatja a bünygyi igazgatási, illetve a rendészeti igazgatási BSc-szakok képzési és kimeneti követelményeinek engedélyezését.

Az oktatási miniszter a 2004. december 2-án kelt levelében tájékoztatott, hogy engedélyezte mindkét BSc-szakunk alapítását, létesítését.

A közelmúltban felterjesztettük javaslatainkat az alapszakok képzési és kimeneti követelményeinek³¹ kormányrendeletben történő megjelentetéséhez, majd részletesen kimunkáltuk és felterjesztettük a MAB-nak a szakindítási kérelmeket.

Mindezek alapján 2006-tól, felmenő rendszerben a rendészet területen korszerű, lineáris és többciklusú felsőoktatással rendelkezünk, amely lehetőségeink maximális kiaknázásával szolgálja majd a tudásalapú társadalom kirepülését, valamint ezzel egyidejűleg az RTF minél gyorsabb és hatékonyabb beilleszkedését az egységes európai felsőoktatási térségbe, továbbá elősegíti a hazai rendészeti szervek elvárt uniós harmonizációját.

A korszerűsített rendészeti felsőoktatás a jogi és igazgatási képzési területen, az igazgatási képzési ágban rendszerbe illesztett rendészeti képzési programokat fogja össze.

Az EU-kompatibilis rendészeti felsőoktatás első képzési főciklusában (bachelor, baccalaureus, BSc) felsőoktatási alapfokozatot és felsőfokú rendészeti szakképzettséget lehet szerezni.

³¹ Alapszak képzési és kimeneti követelményei: az alapszakot leíró mutatók, amelyek magukban foglalják a többciklusú, lineáris képzési rendszer első képzési ciklusában az adott alapfokozatot nyújtó alapszakon megszerezhető, a mesterképzésre történő belépéshez szükséges, a szakmai sajátosságoktól részben független, felsőfokú tanulmányokat alapozó, általános ismeretekkel és a szakképzettségnek megfelelő szakmai kompetenciákat (alkalmazási követelményeket), szakmai attitűdöket, illetve az ehhez kapcsolódó szakmai ismereteket.

Az elsőre épülő második képzési fóciklus (master, magister, MSc-) mesterfokozatot és az azt igazoló rendészeti mesteroklevelet eredményez, és ezzel megvalósul a rendészeti felsőoktatásban a mintegy másfél évtizede jogosan hiányolt, kvázi szakmai „egyetemi kimenet”.

A későbbi, harmadik képzési fóciklusban doktori (PhD-) fokozatot lehet majd elnyerni.

A jövőbeli bűnügyi igazgatási szakon a jelenlegi bűnügyi nyomozó, a gazdaságvédelmi nyomozó és a pénzügyi nyomozó szakok, illetve a rendészeti igazgatási szakon³² a jelenlegi büntetés-végrehajtási, a határrendészeti, az igazgatásrendészeti, a katasztrófavédelmi, a közlekedésrendészeti, a közrendvédelmi és a vámigazgatási szakok szakirányokká válnak.

Az RTF szakainak szakiránnyá³³ válása szükségszerűen következik a bolognai követelményekből (szakszámcsökkentés, szakintegráció), de ez egyáltalán nem jelent visszalépést a képzési célokban és követelményekben, összességében a főiskolán folytatott rendészeti tisztképzés minőségében és rangjában.

Megszerezhető képesítés: bűnügyi igazgatásszervező; rendészeti igazgatásszervező, a szakirány megjelölésével. A megszerzett szakképzettség³⁴ birtokában a végzettek hivatásos tisztként, köztisztviselőként vagy közalkalmazottként megkezdhetik szolgálatukat a rendészeti szerveknél, illetve folytathatják tanulmányaikat a mesterképzésben, saját intézményünkben vagy az együttműködő egyetemeken adekvát mesterszakain.

A mesterképzés döntően a saját mesterszakot (rendészeti szakértő szak) és kisebb részben az együttműködő felsőoktatási intézmények mesterszakaihoz való csatlakozást foglalja magában.

Megszerezhető képesítés: okleveles rendészeti szakértő. A képesítés birtokában a végzettek megkezdik (vagy folytatják) szakmai pályafutásukat a rendészeti szerveknél, és annak folyamán részt vehetnek az intézményünkben szervezett szakirányú továbbképzésben, illetve az élethosszig tartó tanulás más képzési formáiban.

A doktori képzést illetően intézményünk 2011-ig együttműködési megállapodások alapján, partnerintézmények doktori iskoláin közreműködik a doktori programok és alprogramok kidolgozásában, valamint a rendészeti szakemberek, oktatók és kutatók doktori képzésében. Ezzel párhuzamosan mindent megtesz annak érdekében, hogy 2011-től megkezdje a saját doktori iskolájában a doktori képzést.

Befejezésül megállapíthatjuk, hogy az RTF az elmúlt három és fél évtizedben betöltötte rendeltetését, megfelelt a vele szemben támasztott követelményeknek. Egyrészt a felsőfokú képesítésű rendőr, határőr, büntetés-végrehajtási és pénzügyőr szakemberek képzésének meghatározó színterévé vált, valamint hozzájárult a nemzetközi, továbbá hazai mércével mért és elismert, „rendészeti szakértelmiség” kialakulásához,

³² Alapszak: alapképzésben indított, középiskolai végzettséget igénylő, alapfokozatot és szakképzettséget nyújtó szak.

³³ Szakirány: a szakképzettség részeként megszerzhető speciális szaktudás.

³⁴ Szakképzettség: alapfokozattal vagy mesterfokozattal egyidejűleg megszerzhető, a szak és a szakirány tartalmával meghatározott, a szakma gyakorlására felkészítő szaktudás oklevélben történő elismerése.

megerősödéséhez. Másrészt az RTF, a felsőoktatási intézményháló teljes jogú tagjaként, felhatalmazást nyert a rendészeti tisztképzésben az állami és szakmai felsőfokú képesítés, illetve az azt tanúsító oklevél kiadásához, és elfoglalta a hazai felsőoktatásban az őt joggal megillető helyet.

Bízom abban, hogy a 2009-es első BSc-, majd a 2011-es első MSc-kibocsátót követően minden szakunkról elismerően nyilatkozhatnak a megrendelőink és a fenntartónk, valamint azzal párhuzamosan megkezdhetjük a doktori képzést is saját – rendészettudományi – doktori iskolánkban.

FELHASZNÁLT IRODALOM

Blaskó Béla: Rendészeti felsőoktatás – ma és holnap. *Belügyi Szemle*, 53. (2005), 7–8. 28–45.